Eshuis

CONCEPT ACCOUNTANTSVERSLAG 2023

Gemeenschappelijke regeling SW Fryslân

11 maart 2024

Per saldo persoonlijker

Certified B Corporation

SRA

Independent Member of PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân
T.a.v. de heer G. Luinstra
Postbus 515
9200 AM DRACHTEN

Behandeld door: Frank ten Hoeve
Ons kenmerk: 2024.
Datum: 11 maart 2024

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 van uw organisatie alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op 29 maart 2024. Dit is de datum waarop de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is.

Met vriendelijke groet,

Eshuis Registeraccountants B.V.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Stand van zaken invoering rechtmatigheidsverantwoording

Zoals we eerder aan u gerapporteerd hebben heeft het rijk besloten dat met ingang van 2023 niet langer de accountant, maar het bestuur van uw gemeenschappelijke regeling, verantwoording aflegt en een conclusie trekt over het rechtmatig handelen binnen GR SW Fryslân.
Onze rol beperkt zich tot het toetsen of in de rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt behandeld in de bestuursverklaring en de toelichting daarop in de paragraaf bedrijfsvoering, de bevindingen, die voorvloeien uit de interne controles en anderszins zijn geconstateerd, getrouw zijn weergeven.

Begin 2024 zijn decentrale overheden en accountants geconfronteerd met de mededeling van het ministerie van BZK dat het regelgevend kader voor de rechtmatigheidsverantwoording nog niet af is. De gemeentewet en de wet gemeenschappelijke regelingen zijn weliswaar gewijzigd maar dat geldt niet voor uw verslaggevingsregels, het BBV, en voor onze controlecriteria, zoals opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Formeel weet u dus niet wat verantwoord moet worden en weten wij niet wat we moeten controleren.
BZK heeft aangegeven dat zij verwacht dat hier rond 1 april 2024 meer duidelijkheid over komt, maar de Algemene Rekenkamer heeft aangegeven fundamentele bezwaren te hebben tegen de voorgestelde regelgeving. Dat betekent dat accountants voor provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen nu nog geen controleverklaring over 2023 mogen verstrekken.

Dat betekent niet dat de rechtmatigheidsverantwoording niet kan worden opgesteld of dat de controle daarop nog niet is uitgevoerd, omdat op basis van de conceptregelgeving en daarop gebaseerde uitspraken toelichtingen, veel mogelijk is. Onze cijfermatige controles ondervinden hier geen hinder van, maar een formeel oordeel zal nog uitblijven omdat BZK in de IBI nieuwsbrief van februari 2024 de, in onze ogen onwenselijke, mogelijkheid openhoudt dat de accountants alsnog een rechtmatigheidsoordeel over 2023 moeten afgeven.
Dit accountantsverslag is om deze reden geschreven onder voorbehoud van deze ontwikkelingen.

Als accountants betreuren we deze, voor ons niet beïnvloedbare, en voor ons beide lastige, omstandigheden. We houden u aangesloten op de verdere ontwikkelingen.

CONCEPT

Inhoudsopgave

1. De hoofdlijnen van onze controle 5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie 7
3. Resultaat en weerstandsvermogen 8
4. Controlebevindingen 9
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen 12
6. Automatiseringsomgeving 13
7. Onafhankelijkheid gewaarborgd 14
8. Afsluiting 15

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

1. De hoofdlijnen van onze controle

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring over de getrouwheid van de cijfers in de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Op bladzijde 33 treft u de bestuursverklaring aan. Dit is een voorgeschreven tekst. In de paragraaf bedrijfsvoering beschrijft u de kaders, de controleaanpak en de bevindingen in uitgebreidere vorm. Onderdeel van onze controle blijft de getrouwheid en de rechtmatige besteding van de specifieke uitkeringen.
Resultaat 2023 en vermogenspositie	Het boekjaar 2023 is afgesloten met een resultaat van € 0, conform begroting. Ook het eigen vermogen is nihil omdat de resultaten via de dienstverleningsovereenkomsten via Caparis met de gemeenten worden afgerekend.
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2023 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben verder geconcludeerd dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de WNT.
Controleverschillen	Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen geïdentificeerd. In de paragraaf bedrijfsvoering gaat u in op de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidscontroles. Uit de interne controles blijken geen tekortkomingen. Daarnaast analyseert u de begrotingsrechtmatigheid en hieruit komen, met inachtneming van de beschreven kaders, bijvoorbeeld rondom onderprestatie en tijdigheid van informatievoorziening, ook geen bevindingen naar voren. U constateert dat het formaliseren van de kaderstelling nog aandacht vraagt zoals het vaststelling van beleid rondom misbruik en oneigenlijk gebruik.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De complexiteit in uw omgeving neemt toe en van daaruit zijn soms keuzes nodig bij het inrichten van de interne beheersing. Wij blijven u attenderen op het feit dat in algemene zin de GR nog onvoldoende stuurt op die taken die de GR heeft uitbesteed aan Caparis.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude, misbruik of oneigenlijk gebruik. De rechtmatigheidsverantwoording leidt tot meer focus op misbruik en oneigenlijk gebruik in overheidsorganisaties. De expliciete aandacht daarvoor in uw primaire processen kan steviger en is nu vooral een onderdeel van de toetsing achteraf.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen, zoals bijvoorbeeld in de waardering van activa en overlopende posten. Bij SW Fryslân is de impact van schattingen beperkt. De schattingsmethoden zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar en wij aanvaarden de door u gekozen methoden.
Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken. Uw aansturing van Caparis zal explicieter moeten plaatsvinden om aan uw wettelijke verplichtingen bijvoorbeeld in het kader van de AVG te kunnen voldoen.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van het bestuur de jaarrekening. De definitieve vaststelling volgt later dit jaar in het algemeen bestuur nadat de jaarrekening door de deelnemende overheden is beoordeeld. Formeel hebben zij echter niet de mogelijkheid om wijzigingen voor te stellen of aan te brengen.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling in eerste aanleg plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie. In die situatie vervalt onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag op geen enkele wijze worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website is niet toegestaan. Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij stakeholders ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.
Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat (‘u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening’).
Wij herhalen dat publicatie van de door ons gewaarmerkte jaarrekening en de controleverklaring met originele handtekening op welke wijze dan ook niet is toegestaan.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

De totale lasten in boekjaar 2023 betreffen € 44,1 miljoen, terwijl een totaal van € 43,1 miljoen was begroot. In de begroting was rekening gehouden met een hoger gemiddelde bezetting dan in werkelijkheid, maar door de diverse nieuwe cao-afspraken en de verhoging van het minimumloon zijn de gemiddelde salariskosten per fte significant gestegen. Dit effect is groter geweest dan de daling van de gemiddelde bezetting. Per saldo zijn hierdoor de salariskosten hoger dan begroot.

Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loon- en personeelskosten voor de SW-medewerkers worden aan Caparis doorbelast. Alleen overige kosten gemaakt in de GR worden doorbelast aan de acht deelnemende gemeenten.

Er wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd omdat jaarlijks het resultaat wordt afgerekend met de (deelnemende) gemeenten. Dit is een bewuste keuze die in het verleden gemaakt is. Keerzijde daarvan is dat de gemeenten eerder, al dan niet via Caparis, met tekorten geconfronteerd kunnen worden.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1. Algemeen

Zoals in hoofdstuk 1 al is gemeld constateren wij dat u, net als veel andere overheidsorganisaties overigens, moeite heeft om alle functiescheidingen en interne controlehandelingen blijvend, gestructureerd uit te voeren en te documenteren. De eisen op dat vlak nemen zowel maatschappelijk gezien als vanuit het accountantsvak steeds verder toe.
Tegelijkertijd constateren wij ook dat u de organisatie wilt versterken door de bewustwording te vergroten als het gaat over risico's, het belang van documentatie en het maken van slimme, risicogerichte werkafspraken. De voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording heeft u gebruikt om risico's, beheersmaatregelen, de uit te voeren controles en de restrisico's beter met elkaar te verbinden. De uitgevoerde controles leiden niet alleen tot een onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording maar ook tot meer inzicht in de kwaliteit van processen.

4.2 Rapporteren over fraude

Van de accountant wordt op grond van de regels van de beroepsorganisatie (NBA) een professioneel-kritische houding verwacht ten aanzien van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude in de jaarrekening maar ook met betrekking tot omkoping, corruptie, ondermijning en de naleving van andere wet- en regelgeving.
De aandacht voor het thema fraude en integriteit neemt de laatste jaren steeds verder toe. Het zorgt ervoor dat organisaties steeds vaker gevraagd wordt transparant te zijn in de visie, het beleid en het toezicht op het integer handelen in alle geledingen van de organisatie.

Dat gaat dus niet alleen over fraude maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik, het hanteren van gedragscodes en de naleving van andere regelgeving bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsomstandigheden en milieu. Dit ziet niet alleen toe op gedragingen op de werkvloer, maar ook op bestuur en toezicht.

Op grond van de verslaggevingsregels geldt voor veel organisaties, waaronder de deelnemende gemeenten en ook bij Caparis, de verplichting om in het jaarverslag te rapporteren over de fraudegevoeligheid van de organisatie. Voor gemeenschappelijke regelingen geldt deze verplichting nog niet. Rapporteren over frauderisico's voelt in veel gevallen als een spannend onderwerp, zeker voor bestuurders. De afgelopen jaren hebben we steeds aandacht gevraagd voor het opstellen van een (fraude)risicoanalyse en de rapporteringsverplichting in veel sectoren is een volgende stap in dit proces. Wij adviseren u een specifiek op de GR gerichte frauderisicoanalyse op te stellen en adviseren u het onderwerp fraude meer aandacht te geven in het jaarverslag.

De accountant maakt zelf ook een inschatting van de frauderisico's binnen een organisatie, en vormt zich een beeld van de maatregelen van interne beheersing die de organisatie heeft getroffen om mogelijke fraudes van materieel belang te voorkomen en te bezien of deze maatregelen effectief zijn. Datzelfde geldt ook voor integriteitsrisico's en mogelijke niet-naleving van regelgeving.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

In iedere organisatie bestaat een risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management bij de totstandkoming van schattingen. We beoordelen in het kader van onze controle de interne processen op deze schattingen en doen detailcontroles op de uitgangspunten en aannames die aan significante schattingen ten grondslag liggen. Ook zijn we alert op ongebruikelijke transacties, (langdurige) samenwerkingsrelaties en de naleving van procedures die mede tot doel hebben transparantie en integer handelen te bevorderen. Elementen daaruit zijn controles op de prestatielevering bij inkooptransacties, het naleven van het inkoopbeleid en aanbestedingsregels. Daarnaast onderkennen we risico's in bepaalde delen van de opbrengstverantwoording.

Wanneer sprake is van een aanwijzing voor fraude, dan communiceren wij dit met de directie. In sommige gevallen, bij fraude in de top van de organisatie, of wanneer onvoldoende herstelwerkzaamheden worden ondernomen, melden wij dit aan de toezichthouder. In dat geval rapporteren wij daar veelal separaat over. Tijdens onze werkzaamheden besteden wij ook aandacht aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, maar daarbij merken wij op dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

4.3 Continuïteitsbeoordeling

In het kader van de jaarrekeningcontrole beoordelen wij ook het vermogen van de organisatie om de activiteiten in de komende twaalf maanden voort te zetten. Elementen die we in deze beoordeling betrekken zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de afhankelijkheid van eigen inkomsten, de risico's die u zelf identificeert en uiteraard ook de risico's die wij als uw accountant signaleren.

Naast ontwikkelingen in de regelgeving voor accountants leiden de hogere inflatie, de energieprijsontwikkeling en de reactie van de deelnemende overheden hierop, tot een andere beoordeling van continuïteitsrisico's. Om die reden vragen wij uw aandacht voor deze beoordeling. Ons werk begint immers met uw eigen inschattingen over de toekomst, ook al heeft u formeel een garantie vanuit de deelnemende overheden, omdat op grond van de afspraken in de GR, de deelnemers de eventuele tekorten dienen af te dekken.
U heeft in de continuïteitsparagraaf in de jaarstukken toegelicht dat bij u er geen voornemens zijn om majeure aanpassingen te doen in taken of financiering en dat er geen voornemens zijn van deelnemende overheden tot uittreding.

4.4 AVG

Voorgaand jaar hebben wij u geadviseerd om de risico's omtrent dataveiligheid in kaart te brengen, en verdere bewustwording binnen de organisatie te creëren hieromtrent. Dit blijft een punt van aandacht, met name gezien het stijgende belang van data en de eisen die aan organisaties worden gesteld. Dataveiligheid wordt steeds belangrijker en de eisen die aan organisaties gesteld

CONCEPT

Inhoudsopgave
Hoofdlijnen van onze controle
Bestuurlijke afhandeling en publicatie
Resultaat en weerstandsvermogen
Controlebevindingen
Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
Automatiseringsomgeving
Onafhankelijkheid gewaarborgd
Afsluiting

worden steeds hoger. Wij hebben geconstateerd dat, hoewel er geen majeure incidenten zijn geweest, het voldoen aan alle wettelijke eisen op het gebied van dataveiligheid steeds meer inspanning vraagt.
U voldoet echter nog niet aan alle eisen omdat een systeem van beschreven processen, heldere afspraken met en verantwoording door IT-partners en een expliciete toetsing van de werking van uw dataveiligheidsprocessen nog niet door de GR zelf is ingeregeld. Wij blijven u adviseren na te gaan welke risico's vanuit GR-perspectief aandacht vragen en de aandacht specifiek te richten op die onderdelen die bovengemiddeld risicovol zijn. Een dergelijke afweging maakt u nu nog niet expliciet. Wij adviseren u daarnaast om de afspraken met Caparis op dit punt aan te scherpen.

4.5 Het maken van schattingen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden. Binnen uw gemeenschappelijke regeling hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van de overlopende posten.
Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent aan schattingen is dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgepakt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit. Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.
Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 440.000 op basis van het totaal aan lasten van € 44,0 miljoen. Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 1.320.000.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 22.000.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Totaal onzekerheden getrouwheid	**NVT**	**NVT**	**NVT**

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij GR SW Fryslân voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

CONCEPT

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van GR SW Fryslân en Caparis voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Hoogachtend,
Eshuis Registeraccountants B.V.

Bijlagen:
1. Getekende controleverklaring
2. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

CONCEPT